

‘Welkom in onze gemeenschap’

Maar voert het doopsel je vooreerst binnen in de familie- of in de parochiegemeenschap?

- ▶ Impulsen bisschoppen voor doopselpastoraal omgezet in de praktijk
- ▶ Parochies zoeken evenwicht tussen diverse verwachtingen
- ▶ Doopsel van eerste communicanten vergt bijzondere aanpak

Christof BOUWERAERTS

In hun brochure *De sacramenten van de christelijke initiatie bij kinderen en jongeren vandaag. Oriëntaties voor een missionaire vernieuwing* uit 2013 sporen de Belgische bisschoppen aan tot een nieuwe aanpak in de doopselpastoraal. Volgens de bisschoppen is daar in onze gesecculariseerde cultuur dan ook dringend nood aan.

Zo stellen ze vast dat de betekenis die veel ouders aan het doopsel van hun kind hechten almaar lossert. Het komt te staan van wat de Kerk ermee bedoelt. Een doopsel kan terecht beleefd worden als de verwelcoming van nieuw leven in het gezin. Het wordt echter problematisch wanneer de meer wezenlijke betekenis op de achtergrond verdwijnt: deelachtig worden aan Christus' leven en aan dat van de Kerk. De bisschoppen pleitten bijgevolg voor een degelijk voorbereidingstraject dat ouders kan helpen thuis te komen in de parochie en hen ook hun geloof helpt verdiepen.

Het dekenaat Eeklo stuurt dit werkjaar zijn doopselvoorbereiding in die richting bij. „Het traject begint met een gesprek bij de aanvraag van het doopsel”, zegt parochieassistent Karel Van de Voorde. „Zo maken we ouders

duidelijk waarvoor ze kiezen en wat van hen wordt verwacht. We mikken ook op een maandelijks catechesemoment waarbij we ouders samenbrengen voor een geloofsgesprek. Ook gaat de doopheer op huisbezoek en nodigen we elk gezin uit voor een zogeheten ingroeiviering. Dat is een reguliere zondagsviering waarin we de gezinnen van dopelingen extra hartelijk onthalen en voorstellen aan de gemeenschap.”

De bisschoppen vragen in hun brochure ook aandacht voor de doopselviering. Om het gemeenschapskarakter te onderstrepen, gebeurt die volgens hen bij voorkeur met meerdere families samen of tijdens de zondagsseucharistie. In heel wat parochies geraakt het individuele doopsel in familiekring inderdaad al maar meer in onbruik.

Diaken Johan Van der Vloet uit de parochie Sint-Pieter en Paulus in het Vlaams-Brabantse Neerijse heeft begrip voor die ontwikkeling, maar kiest bewust een andere weg. „Heb je de mogelijkheid om afzonderlijk te do-

Bisschoppen willen ouders doen thuiskomen in geloof en parochie

pen, dan verdient dat de voorkeur op groepsdoopsels”, vindt hij. „Ik investeer veel tijd in persoonlijke ontmoeting met de ouders en probeer dat te vertalen naar de viering, bijvoorbeeld in mijn homilie. Zo weten mensen zich persoonlijk aangesproken.”

Toch spant de parochie zich ook in om als gemeenschap gezinnen te onthalen. „Onze doopselvieringen sluiten meteen aan bij zondagsviering”, zegt Van der

Vloet. „We nodigen de hele familie dan ook uit om daar aanwezig te zijn.” De stap naar doopsels in de eucharistie doen ze in Neerijse echter nog niet.

In Eeklo is dat wel zo. „Maar het vraagt een evenwichtsoefening”, zegt Karel Van de Voorde. „We beperken het tot één viering met twee kinderen per maand. Dat houdt het leefbaar voor de zondagsgemeenschap.”

Ook komt het almaar vaker voor dat kinderen die zich op de eerste communie voorbereiden, nog niet gedoopt zijn. Soms is dat te wijten aan familiale omstandigheden. In andere gevallen wachten ouders bewust en laten de keuze aan hun kinderen.

Sinds 2009 bieden de vijf parochies van de federatie Assebroek bij Brugge samen een aangepast catechesetraject aan voor die doelgroep. „Het gaat jaarlijks om zo'n drie tot negen kinderen”, zegt doopcatechist Lieve Geers. „We nodigen hen uit voor drie catecheses op woensdagnamiddag. Daarbij rekenen we ook op de actieve deelname van ouders of andere familieleden. De zondag daarop zijn ze te gast in de kerk voor een ingroeiviering, samen met de andere kinderen die zich voorbereiden op de eerste communie. Symbolen die we in de catechese gebruiken, krijgen in de kerk ook een bijzondere plaats.”

Van ouders wordt verwacht dat ze deelnemen aan de catechese, maar ze hebben de keuze waar ze hun kind laten dopen. „Blijkt dat ouders er doorgaans voor kiezen de kinderen die het traject samen doorliepen, ook samen te laten dopen tijdens de laatste ingroeiviering”, zegt Lieve Geers.

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be

STANDPUNT

Luk VANMAERCKE

Tegen de stroom in

” Sinds vorig jaar kent ons land tal van herdenkingen van de Eerste Wereldoorlog. De confrontatie met een verleden vol geweld en gruwel is schokkend voor alle generaties. We leerden onder meer dat bij het uitbreken van de oorlog liefst anderhalf miljoen Belgen ons land ontvluchtten en opvang zochten in buurlanden, meestal Nederland. Het Duitse leger bouwde daarop een tweehonderd kilometer lange draadversperring, onder hoogspanning, langs de Belgisch-Nederlandse grens. 500 tot 3.000 mensen stierven bij hun poging om voorbij die hindernis te geraken.

Vandaag klinkt dat alles ons pijnlijk bekend in de oren. Zien we de gelijkenis met Syrische en andere vluchtelingen vandaag? Met de afsluitingen en prikkeldraad die worden opgetrokken om ongewentenen buiten te houden? Met de honderden doden, verdrinken in de Middellandse Zee of gestikt in een vrachtwagen? Met de wanhoopspogingen van vluchtelingen in Calais? We kunnen er gewoon niet naast kijken.

En toch horen we zo veel hardvochtige reacties. Wie sociale media of internetfora bezoekt, krimpt ineen van plaatsvervangende schaamte. Wanhopige mensen, op de vlucht voor oorlog, foltering of verkrachting, worden ijskoud afgeschilderd als profiteurs die op kosten van de 'hardwerkende Vlaming' komen leven. „Het absorptieniveau is bereikt”, klinkt het. Gelukkig hebben de Nederlanders dat in 1914 niet gezegd. Nog erger is dat sommige politici zich door die hardvochtige lieden laten opjutten. Zij bevestigen het beeld dat we „overstroomd” worden door vluchtelingen. De boodschap luidt dan dat de „achterdeur op slot moet” en dat erkende vluchtelingen „minder sociale rechten” moeten krijgen. Echt leiderschap is nochtans vooroplopen, niet achternaheppelen.

Duitsland toont hoe het wel moet. Onze oosterburen vangen veertig procent van alle vluchtelingen in Europa op. Kanselier Angela Merkel keert zich fel tegen racisme, ook als ze daarbij wordt uitgefloten. Ondertussen proberen andere leiders de schuld op Europa te steken. Daarbij vergeten ze gemakshalve dat de Europese Commissie en het Europees Parlement wel degelijk aandringen op meer daadkracht en een grotere solidariteit, maar dat de lidstaten dwarsliggen. Europa als zondebok, sommige dingen veranderen nooit.

Moedige leiders, dat is wat we nodig hebben. Mensen die aan de bevolking durven uit te leggen dat de duizenden vluchtelingen die naar ons land komen, klein bier zijn in vergelijking met de miljoenen die worden opgevangen in Turkije, Libanon en Jordanië, landen die nochtans een pak minder welvarend zijn. Alles samen zijn er wereldwijd zestig miljoen mensen op de vlucht. Daarvan zien wij hooguit het tipje van de ijsberg.

Natuurlijk moeten we geen beleid van open grenzen voeren. Niet iedere nieuwkomer zal finaal als vluchteling worden erkend. Maar mag het allemaal een beetje menselijker? Met wat meer inlevingsvermogen in andermans miserie?

Gelukkig manifesteren zich almaar meer mensen die zelf de handen uit de mouwen steken om vluchtelingen te helpen. Caritas International lanceerde, met de steun van de Belgische bisschoppen, een oproep aan solidaire huiseigenaars om hun woning of appartement te verhuren en zo het tekort aan opvangplaatsen te helpen wegwerken. Ook het Vaticaan roept katholieken in Europa op om niet te vervallen in onverschilligheid of cynisme. Steeds meer parochies engageren zich in de opvang en begeleiding van vluchtelingen. Volgende week gaat *KERK & leven* daar uitgebreid op in.

Met hun solidariteit gaan die mensen lijnrecht in tegen de negatieve en egoïstische teneur die we veel te vaak horen. Zij plooiën niet voor de bewering dat al die vluchtelingen profiteurs of terroristen zijn die we buiten Europa moeten houden. Als christenen hebben we de morele plicht om soms stevig tegen de stroom in te roeien. Wat begint met kleine initiatieven, heeft het potentieel om een sterke beweging te worden.”

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be

Diaken Jan Van der Vloet: „Persoonlijke betrokkenheid is cruciaal bij een doopsel.” © Image Select